Tribuna Bisbe Joan Carrera (4 març de 2026)

LA SAGRADA FAMÍLIA, INSPIRACIÓ I FUTUR
Europa i el cristianisme, vistos per un bisbe d'Hondures

Estimats germans i germanes. És un honor per a mi aquesta invitació a participar en aquesta trobada que recorda amb afecció i agraïment l'estimat Bisbe Joan Carrera, que de Déu gaudeix. El seu amor a l'Església, a la seva terra, i a les persones, el van caracteritzar i van deixar empremta entre nosaltres.

Introducció

Vinc a parlar del temple expiatori de la Sagrada Família. Cal tenir valor (o inconsciència) per venir des d'Hondures a parlar als barcelonins de la Sagrada Família. Certament no soc ningú per parlar sobre aquest temple. El que jo proposo és que **deixem que la Sagrada Família ens parli a nosaltres**, als europeus, als centreamericans i al món sencer. Estic convençut que aquest bosc de pedres que enfonsa les seves arrels al S.XIX, té unes branques molt altes que ens mostren on mirar al S.XXI. No és el nostre segle un temps de "mirades baixes" (als mòbils)?

L'anunciada globalització (mirada àmplia) de fa pocs anys està avui -suposadament- molt qüestionada. Qüestionada en alguns aspectes com fronteres migratòries, duanes i altres, però inevitablement la globalització és una realitat en qüestions tecnològiques, d'entreteniment i de flux de capitals. Però en parlar de globalització o mundialització, se sol oblidar l'abast global que les religions tenen des de fa mil·lennis com a elements que uneixen i signifiquen les societats.

Enmig de tot això, la proposta que aquí ens atrevim a compartir és molt senzilla: **aixecar la mirada.**

Sobre el títol: Sagrada Família, inspiració i futur

M'agradaria parlar d'Europa i d'Hondures i d'una realitat comuna que creua els mars: la fe en Jesucrist, al qual veiem inspirant la Sagrada Família, al costat de la seva mare Maria, els dotze apòstols i els quatre evangelistes que ens van deixar el seu testimoni. En total 18 torres, tres façanes principals amb els seus quinze misteris.

La invitació que tractaré de desenvolupar és: aixecar la mirada de manera física i espiritual per admirar l'obra insigne de l'arquitecte del Baix Camp. La bellesa de la seva arquitectura inspira un món nou que torna als seus orígens (creació) i ens porta a un futur sempre per assolir, que transcendeix la nostra humanitat.

Plantejament i presentació

Es pot entendre Europa sense el cristianisme? Es pot entendre el cristianisme sense Europa? Igualment, ¿podem entendre el Continent Americà, des del Pol Nord a la Patagonia, sense parlar del cristianisme?

Tractaré no de respondre a aquestes preguntes, que han omplert ja milers de llibres, sinó de donar **una perspectiva parcial**, des d'Hondures. Vaig néixer a València, em vaig formar a Barcelona com a missioner Paül, visc a Tegucigalpa; soc europeu i soc hondureny. Per a mi no hi ha cap contradicció, com tampoc crec que n'hi ha d'haver per a qui va nàixer a Tegucigalpa i viu a València. Penso que jo alguna cosa aporto a Hondures i que els hondurenys aporten molt a Europa: Intercanvi de dons.
Des d'aquesta perspectiva m'atreveixo a parlar-los avui, conscient que una realitat quotidiana i propera, quan se la mira des de certa distància, pot adquirir significats nous.

Trobades com aquesta Tribuna oberta tenen sempre una mica de retrobament (assistents), d'obertura (xerrades), i de proposta (els mitjans). És bo prendre alè i animar-nos els uns als altres, com ho feia el Bisbe Joan Carrera. Gràcies per oferir-me formar part d'aquesta gran "família Joan Carrera".

Una referència a l'inspirador d'aquesta Tribuna

Portant el seu nom, permeteu-me d'inici una referència al Bisbe Joan Carrera en quant a la seva relació amb la Sagrada Família (tema d'aquesta xerrada). Ell va manifestar en diverses ocasions la seva profunda admiració pel seu significat espiritual i cultural. Considerava que la Sagrada Família és un **símbol d'obertura i trobada**, reflectint els **valors de fraternitat i unitat** que ell mateix va promoure en els seus missatges.

Igualment, Monsenyor Joan Carrera va subratllar la importància de la Sagrada Família com a lloc d'**inspiració** per viure la fe amb **autenticitat** i com espai d'**acollida** per a tothom, independentment de la seva procedència o situació.

Dit això, partint de Tegucigalpa, inicio una petita peregrinació per Europa per arribar a la Sagrada Família.

Unes dades comparatives

Em van demanar en convidar-me que digués alguna cosa d'Hondures, i la veritat soc molt reservat per parlar del meu país fora d'ell. Tinc por de caure en els tòpics o de donar una imatge inapropiada. Només els diré, que els qui ens vulguin conèixer, són benvinguts a visitar-nos, tenim boniques ofertes turístiques.

Perquè se m'entengui millor, i com a referència els dono unes xifres. L'extensió d'Hondures és aproximadament tres vegades la de Catalunya, sent també muntanyenca i amb costes, però sense alts cims com els dels Pirineus. La població d'Hondures ronda els deu milions de persones, d'ells uns dos milions viuen fora del país, més de la meitat als Estats Units; com saben, Catalunya compta amb una mica

més de vuit milions d'habitants (amb el 62% d'aquests, aproximadament, nascuts a Catalunya, però el 90% del Barça).

Pel que fa a l'economia els 90, el PIB de Catalunya estava al voltant dels 30.000 milions (parlo d'Euros) enfront dels 250.000 milions de l'actualitat. Hondures fa 35 anys tenia un PIB de 5.000 milions de dòlars i actualment ronda els 30.000 milions, dels quals uns 12.000 milions són remeses. És a dir, més del 30% de l'economia depèn dels enviaments dels migrats a les seves famílies. Veient aquestes xifres, Hondures porta un endarreriment de 35 anys en desenvolupament econòmic respecte a Catalunya. Dels 250.000 milions del PIB de Catalunya, quant envien els migrats als seus països? Uns 1.800 milions d'euros a l'any. Com veiem, les poblacions i economies de tot el món estan interconnectades, però no necessàriament tendeixen a homogeneïtzar-se, sinó que en la seva majoria mantenen les seves tendències. Però això podria canviar en els pròxims anys perquè no hi ha cap seguretat que els increments del PIB continuïn creixent a totes les regions del món.

Alguna cosa més sobre Hondures

Com he exposat en les dades comparatives, Hondures, tot i tenir una població una mica més gran que la de Catalunya, té un PIB vuit vegades inferior, la qual cosa ens fa una nació històrica, però amb poc pes en l'esfera internacional. És possible que hagin sentit alguna cosa sobre el difícil procés electoral que hem tingut sobre el qual només hi ha una opinió en la qual tots coincideixen: hi va haver gran ingerència externa d'una i altra banda. Al final, com acostuma a passar, el més fort guanya i el que guanya té la raó. I punt, perquè els vencedors escriuen la història.

I per què vosaltres vàreu permetre aquesta ingerència? És molt senzill. Només comparin la població d'Hondures respecte a altres nacions: som el 0.025% de població, i en economia i força militar el percentatge encara és més manifest. I vostès coneixen molt bé el que ha passat al món en els últims mesos, amb això que anomenen nou "ordre" mundial, que és molt senzill d'explicar. **Els grans tenen drets i els petits, obligacions**. Així d'injust, però així de simple. Quan la relació és de 0.025 a 100, ets un país dependent, t'agradi o no, i posseeixes una capacitat de decisió pròpia molt relativa. Insisteixo, no hauria de ser així, però així és. Per això, es dona l'adaptabilitat com a manera de sobreviure els petits. No és conformisme, és realisme.

Això sí, el que dic a nivell sociològic, no ho aplico a nivell espiritual i cristià. A Hondures cada ésser humà té una dignitat infinita, com a Europa, Àfrica, Nord Amèrica, Àsia etc.

La Sagrada Família com a inspiració per a un hondureny

La Sagrada Família parla totes les llengües i transcendeix fronteres, perquè la terra i el cel (principi i fi del temple), no són exclusivitat de cap grup sinó oportunitat per a tots els pobles. I amb això, retorno a l'objectiu d'aixecar la mirada. Per a Hondures l'esperit de la Sagrada Família, que transforma l'espai en temps i el temps en eternitat, és una referència gairebé desconeguda.

Estic segur que, aviat s'organitzaran excursions de tot el món per visitar el Camp Nou. I qui vingui es farà moltes fotos i tornarà a Hondures o a la Xina explicant que va ser aquí. Però en el fons res no canviarà, perquè el futbol, no redimeix, només entreté, que no és poc. En canvi, s'haurien de fer més viatges per admirar la bellesa de la Sagrada Família.

Una presentació breu de l'Església Catòlica a Hondures

Comptem amb onze diòcesis, dues d'elles seus vacants. El 44% de la població hondurenya es manifesta com a catòlica, un dels percentatges més baixos d'Amèrica. Com que la piràmide de població és molt jove, també ho és en general pels que assisteixen a missa. La veritat, dona gust veure famílies senceres el diumenge en els temples, els quals, tot i que estan plens, no en són gaires. Per exemple, l'Arxidiòcesi de Tegucigalpa amb dos milions i mig d'habitants, només té 64 parròquies (amb una mitjana de 40.000 habitants per parròquia), davant de més de dues-centes a l'Arxidiòcesi de Barcelona, o sis-centes a la de València. Dono les xifres només per posar sobre la taula les diferències que exigeixen respostes diferents.

Què fem a l'Església a Hondures? doncs celebrem missa, donem catequesi a infants i joves, també a adults, visitem malalts, repartim provisions d'aliments als més desfavorits... L'Església Catòlica al món sencer realitza més o menys el mateix, però amb formes diferenciades. Nosaltres estem en un context de pobresa, violència interna, població jove i falta d'oportunitats. I el més bonic diria jo és que "estem" a prop de totes les realitats pròpies, com sens dubte ho està també l'Església a Catalunya respecte de les seves.

Sinodalitat significa intercanvi de dons, no que tots som iguals ni que fem el mateix. De fet, seria un error que en llocs tan diferents l'Església prengués la mateixa forma. Un és l'Esperit, una la fe i el Senyor, però són múltiples les realitats.

Conseqüències d'aquesta unitat en la diferència

Jo definiria l'Església Catòlica no només com a mare i mestra, sinó també com a filla i alumna. L'Església arreu del món té consciència d'haver rebut la fe com un do, i per això és "filla agraïda". Igualment, tota Església local pot aprendre molt de les altres, les més antigues de les més joves i viceversa. Per això diem que l'Església és també filla i alumna, no només mare i mestra.

Mirar amb el cor: Crist, la torre central

Opino que l'Església ha d'inserir novament Jesucrist en la seva "oferta al món". Tornar al primer anunci. Aquesta torre central de la Sagrada Família és tot un signe. Els confio la meva emoció. Sincerament quan era estudiant, mai vaig pensar que jo arribaria a veure-la construïda. O ja soc molt gran o l'obra ha avançat molt ràpid.

La Torre de Jesucrist és una catequesi de 172.5 m. d'alçada. Els cristians no ens fonamentem només en l'esperança humana, sinó en la de Crist. Fa poc hem culminat el Jubileu de l'Esperança. Crist, l'esperança que no defrauda (Rm 5,5). Ens unim a molts projectes humans legítims i bonics, però vivim en aquest món sense ser del

món. Gaudí és un exemple de qui va ser capaç d'estar implicat en moviments nacionals, professionals etc. i alhora centrar la seva creativitat arquitectònica a **mostrar una realitat sempre superior**.

Fortaleses i debilitats d'Europa, vistes des d'una perspectiva llunyana

Permeteu-me, de forma inconscient com deia, aportar una perspectiva que és només això, un punt de vista, però que per la distància o diferència pot enriquir. Com ja he dit, serveixo a Hondures, vaig estudiar a Barcelona, vaig néixer a València. He estimat cada lloc on he viscut, i tots m'han marcat. Quantes diferències, però quantes coses similars. Tot país és bo, cap és ni l'únic ni el millor.

Vivint allà, en la distància, veig algunes errors que al meu parer, aquí s'estan cometent. Em permeteu què us els digui?

1. A Europa no es considera la **fertilitat** com una benedicció sinó una decisió autònoma de cadascú.
2. Anys de bonança contínua (fruit de l'esforç compartit) han portat a un **excés de confiança** en la pròpia seguretat i les pròpies capacitats.
3. I el més cridaner des de fora, és l'ocultació palesa de la fe en l'àmbit públic. Sincerament, tot em sembla arriscat tant per a la societat com per a l'Església mateixa.

Tanmateix expresso la meva admiració creixent pels grans valors humans a Catalunya, Espanya i Europa:

a. integració de les persones amb capacitats diferenciades,
b. a diferència d'altres continents, a Europa la democràcia encara és considerada un bé indiscutible,
c. existeix un alt respecte als drets humans, començant per exigir els propis,
d. gran sensibilitat pels drets de les minories,
e. la cura de la Casa Comuna, el medi ambient,
f. exigència dels drets individuals, per sobre les obligacions de les administracions públiques.

Són signes i exemples admirables per a tota la humanitat. Els he enumerat, perquè vostès els donen per suposats, però són valors molt importants i en clar declivi en això que anomenen "nou no-ordre mundial".

Que la inspiració de la Sagrada Família s'assoleixi a Hondures

Ja que he dit una cosa millorable d'Europa, m'atreveixo a dir una cosa que es pot millorar a Hondures: valorar més la bellesa. Tal vegada, els pocs mitjans de que es disposen han fet que molts temples tinguin dissenys molt simples, més pràctics que artístics. Els temples colonials d'estil barroc americà, crec que no han tingut una continuïtat adequada en la majoria de les esglésies, en les quals ha primat més la pressa per fer-les servir que la qualitat artística que necessita temps i recursos.

M'agradaria que molts hondurenys vinguin a conèixer la Sagrada Família, a respirar-la per dins, perquè quedin il·lusionats a portar alguna cosa de l'esperit de Gaudí, (pròxim beat?) a Hondures.

Segon parèntesi: Què ens dirien Mons. Joan Carrera i Antonio Gaudí? Molts missatges de Joan Carrera, com a bon Bisbe i bon europeu, van girar al voltant de la importància de la solidaritat, **la justícia social** i el compromís amb els més necessitats. A més, solia insistir en la necessitat de mantenir l'esperança i **fomentar el diàleg constructiu** en la societat. Les seves paraules convidaven a viure la fe de manera activa i coherent, promovent sempre el **respecte** i l'empatia cap als altres.

Parlant de la Sagrada Família i Europa, **Antoni Gaudí**, tot i no pronunciar-se sovint sobre el conjunt d'Europa, va deixar algunes reflexions que poden interpretar-se des d'una perspectiva europea, especialment a través de la seva obra i espiritualitat: *"El gran llibre, sempre obert i que s'ha d'esforçar a llegir, és el de la naturalesa."* Aquesta mirada de Gaudí sobre la natura reflecteix valors europeus de respecte i admiració pel patrimoni i la creació.

Les paraules i l'obra de Gaudí, amb la Sagrada Família com a símbol, ens mouen a considerar Europa com una comunitat construïda sobre valors espirituals, creativitat i recerca de la veritat.

Seguim la petita peregrinació: Costa acceptar-ho, però tots sabem que:

a. És difícil la permanència de l'Estat de Benestar només europeu o només americà, o només Xinès, etc. Una prosperitat a costa dels altres, i no al costat dels altres, no només és injusta sinó insostenible.

b. Aquesta Europa que coneixem, segurament ha desenvolupat l'estil de vida més just i pròsper de la història, però **no ha sabut comunicar** adequadament el seu èxit. Es parla de Nord-Amèrica, es tem a la Xina, s'imita el Japó, però s'ignora a Europa. No se li reconeixen els seus mèrits ni se li agraeix la seva solidaritat.

c. Europa està coneixent altres formes de viure, perquè ja viuen dins d'ella, tot i així, sembla que els europeus segueixen en una bombolla de percepció.
d. Afortunadament, continua la idea que l'Estat està per servir els ciutadans, la qual cosa és un dels fonaments de la Democràcia i el sistema de Dret, però costa veure la grollera vulneració d'alguns d'aquests principis per part d'altres grans potències que no són tan "auto exigents", (en temes, per exemple, com a clima, drets humans, institucionalitat, drets socials).

Posar en valor i defensar els orígens d'Europa

En altres paraules: **el bo es pot acabar**. Disculpin que vingui a dir-ho així. Europa no necessita defensar només les seves fronteres, sinó els seus principis. I per **defensar els teus principis**, és a dir els teus orígens, els has de conèixer i fonamentar. Aquí recordem la famosa frase d'Antoni Gaudí: *"L'originalitat consisteix a tornar a l'origen; així doncs, original és allò que retorna a la simplicitat de les primeres solucions."* Aquesta frase de Gaudí es reflecteix en les seves construccions,

i apel·la a **la recerca de l'essència,** un valor present en la construcció cultural i espiritual d'Europa.

Com ja vam dir, els **orígens d'Europa** com a tal, estan sens dubte vinculats a la fe cristiana. I en parlar dels principis: el catolicisme -en la seva vocació d'universalitat- és una fe que abasta tots els àmbits de l'ésser humà, no per homogeneïtzar-los sinó per fer-los descobrir la seva plena realitat.

D'Europa a la Sagrada Família i d'aquesta, al món

Si la **Sagrada Família** se sosté sobre columnes que són arbres de pedra, **Europa** s'edifica sobre arrels de fe. La llum de colors freds que banya els matins de la Sagrada Família es converteix en colors càlids a la tarda, abraçant amb la seva claredat els ulls oberts dels visitants, que eleven la seva mirada a l'infinit. L'espiritualitat de la Sagrada Família abraça d'alguna manera totes les persones.

No és el temple expiatori dissenyat per Gaudí una imatge d'Europa i de la mateixa humanitat? Persones de tot el món conflueixen en un lloc de fe, atrets per la **bellesa del temple** que ens remet als valors i sentiments universals que uneixen la creació amb la humanitat i aquesta amb la divinitat. **Europa està cridada a ser una gran Sagrada Família**, no amb 144 anys (1882- 2026) de construcció, sinó amb segles d'història.

Si la Sagrada Família s'inspira en la història d'Europa, ara Europa hauria d'inspirar el seu futur mirant la Sagrada Família.

Al seu torn, aquesta relació entre el temple de la Sagrada Família i Europa ens remet al necessari diàleg Església – món. De debò no estem cridats, Església i societat contemporània, a escoltar-nos i enriquir-nos mútuament? Serem necessaris tots per salvaguardar la pau, més amenaçada que mai en les últimes dècades.

Recordant la meva Hondures. Amèrica i Europa estan unides no només per llengües llatines i saxones, sinó per la fe en Jesucrist. La comunió de dos continents, o si volen, la Sinodalitat de dues grans regions ha de convertir-se en inspiració per a tots els espais del món.

Un altre parèntesi en honor a l'inspirador d'aquesta Tribuna

Pel que fa a Europa, el Bisbe Joan Carrera va destacar el paper fonamental del continent com a espai de diàleg intercultural i defensa dels drets humans. Insistia en que Europa ha de continuar sent exemple **de solidaritat i cooperació** entre pobles, promovent la **pau i la inclusió** social. Per a ell, la construcció europea no només implica desenvolupament econòmic, sinó també l'enfortiment de valors com la justícia, la tolerància i el respecte per la diversitat.

Una aplicació social i una conclusió

Quan **el que ens uneix és més gran** que el que ens separa, llavors ens mirem de prop i sense temor, veiem en la mirada de l'altre el nostre propi rostre. La migració

que avui rep Europa l'ajuda a recordar el seu propi passat, entendre el seu present, projectar el seu futur. Ahir, avui i sempre, Jesucrist ha estat i estarà amb nosaltres. No ho dubtin, no ho oblidin.

El temple de la Sagrada Família, a través de la bellesa i l'atreviment arquitectònic, ens convida a elevar la mirada. **Europa necessita elevar la seva mirada i buscar Déu**. No tenir por de la bellesa que transcendeix la raó. Perquè *"La bellesa és l'esclat de la veritat."* Gaudí veia la bellesa com una crida universal, capaç d'unir persones de diverses procedències, tal com Europa aspira a fer amb els seus pobles.

En conclusió: QUE EUROPA NO TEMI AIXECAR LA MIRADA I ES DEIXI INSPIRAR PER LA **SANTEDAT I LA BELLESA DE LA SAGRADA FAMÍLIA.**